

Örmény katolikus szentélyek – oltárok

Erzsébetváros *Árpádházi Szent Erzsébet-ről* elnevezett, impozáns, kéttornyú barokk templomát 1766-1791 között építették. A védszent kiválasztásával a Magyarország iránti hűségüket kívánták kifejezni az örmények. (A városnévvel is!) A búcsút azonban – nem tudni milyen okból – augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján tartják, amelyre igen sokan jönnek el a városkába, mutatva a hagyományhoz való ragaszkodást, bár a helybeli örmény katolikus hívek száma igen csekély.

1927-ben az egyik torony sisakját egy szélvihar lesodorta, s azóta is „csonkatoronyként” áll. Alapítvány gondoskodik néhány lelkes emberrel a jellegzetes, gazdag díszítésű templom fenntartásáról. Nemrégiben vált nyilvánossá a templom egyik helyiségében elhelyezett gazdag könyvtár, mely sok értékes könyvet tartalmaz. Feldolgozása, katalógizálása folytán fény derül az egykor kiterjedt közösség kulturális elkötelezettségéről. S ez példaképpül szolgálhat!

dr. Sasvári László

Köszönetnyilvánítás

A **Velünk élő kultúrák: Örmények** középiskolai verseny szervezői ezúton szeretnék megköszönni a verseny támogatóinak, hogy hozzájárulásaikkal lehetővé tették a verseny megrendezését. A nagyszámú közreműködőnek pedig azt kívánják megköszönni, hogy munkájukkal, aktivitásukkal mozgásba hozták azt a láthatatlan gépezetet, amely olajozottan működött. A támogatók között elsősorban a főtámogatónak, *Balog Zoltán* miniszter úrnak köszönjük, hogy az előterjesztésünkben meglátta azt a lehetőséget, hogy e verseny által elindulhatott a nemzetiségek kultúrájának és hagyományainak terjesztése a nem nemzetiségekhez tartozó fiatalok körében. További támogatóink voltak a Fővárosi Örmény Önkormányzat, a Ferencvárosi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat, valamint a Bp. Főv. II. kerületi Örmény Önkormányzat.

Köszönjük fővédnökeinknek, – *Dr. Semlyén Zsolt* miniszterelnök-helyettes és *Dr. Erdő Péter* bíboros, prímás –, hogy lehetővé tették úgy az egyházi, mint a világi iskolák számára a versenyszellem eljuttatását.

A legnagyobb köszönet a versenyző diákoknak és felkészítő tanáraiknak, iskoláiknak szól, akik szabad idejük egy részét feláldozták, hogy a tananyagot kívüli ismereteket megszerezzék. Remélem sok érdekes ismerettel találkoztak és ezek megmaradnak számukra. Bízunk abban, hogy a jövőben egész más szemmel fogják nézni a hazai nemzetiségek kultúráját.

Köszönjük a budapesti Móricz Zsigmond Gimnáziumnak, hogy a döntőnek ilyen szép helyet biztosított. Köszönjük a zsűrinek, hogy a nehéz helyzeteket is megoldották. Külön köszönet jár *Endrődi Szabolcs* tanár úrnak, hogy az egész versenyt közel hozta a fiatalokhoz és érdekessé, mozgalmassá tette az öt csapat mérkőzését.

Végül szeretnénk megköszönni közösségünknek, hogy szervező munkájukkal, kiszolgálásukkal, jelenlétükkel és kulturális közreműködésükkel a verseny döntőjét egy erdélyi örmény ünnepé varázsozták.

I.S.

Elhunyt Devich Sándor

2016. január 20.

A 81 éves korában elhunyt hegedűművészről, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professor emeritusától dr. Vigh Andrea rektor szavaival vesz búcsút a Zeneakadémia.

Január 20-án, délután örökre távozott közülünk Devich Sándor, a Zeneakadémia professor emeritusa. Hogy Liszt- és Bartók-Pásztory-díjas volt, hogy kétszer kapott Kossuth-díjat, az legfeljebb arról árulkodik, hogy a zeneélet elismerte páratlan művészi és oktatói tevékenységét, de semmit nem mond az emberről, akit elvesztettünk. Zathureczky Ede tanítványaként végzett a Zeneakadémián, alapító tagja volt a Bartók Vonósnégyesnek, amelyből huszonöt rendkívül sikeres év után lépett ki, hogy életét a tanításnak szentelje. 1981 óta tanított a Zeneakadémián, generációkat nevelt a vonós játékra és a kamarazenére, s ami fontosabb, ezeken keresztül az élet szeretetére. Rendkívüli muzsikusi tapasztalatából, bölcsességéből nemcsak közvetlen tanítványai részesülhettek, hanem tanulmányainak és könyveinek olvasói is. Tavaly ősszel, nyolcvanadik

születésnapja alkalmából a következőket nyilatkozta egy interjúban: „Nekem két élet jutott: huszonöt fantasztikus év a kvarctettel, és a Jóistentől kaptam még egyszer huszonöt évet tanítani, ami a legnagyobb élvezet. Most is előfordul még, hogy régi vagy újabb tanítványaim megkérdeznék, meghallgatnám-e őket. Azt nagyon szeretem. Hangszert fogni már nem tudok, de nem bánom: Isten áldotta szép ötven évem volt a zenével, nem lehet panaszom.” Valódi, klasszikus értelemben vett mestert veszítettünk Devich Sándorral, akinek öröksége hosszú évtizedekig fogja még meghatározni a Zeneakadémia szellemiségét. Hiányozni fog a derűje, a zeneisége, a művészetbe vetett hite. Nyugodjon békében, Tanár úr!

Dr. Vigh Andrea
a Zeneakadémia rektora

Devich Sándort a Zeneakadémia saját halottjának tekinti.

Devich Sándor 1959-ben szerzett kitüntetéses hegedűművész-tanári diplomát a Zeneakadémián. 1957-től az Állami Hangversenyzenekar, a Magyar Kamarazenekar és a Komlós- majd a Bartók Vonósnégyes tagjaként koncertező művészként járta Magyarországot és a világ pódiumait. A Bartók kvartettel első nagy nemzetközi sikerüket 1964-ben aratták a Liège-i Nemzetközi Kamarazene- és Vonósnégyes-versenyen. Az együttes hamarosan a nagy nemzetközi fesztiválok viszsztatérő vendégévé vált: fellépett többek közt Adelaide, Aldeburgh, Ascona, Aix-en-Provence, Edinburgh, Luzern, Menton,

a Prágai Tavasz, Spoleto és Velence közönsége előtt. Különösen fontos fejezete a Bartók Vonósnégyes munkásságának Beethoven és *Bartók* összes vonósnégyese, valamint *Brahms* vonósokat és zongorát foglalkoztató kamarazenéje, kvartettjei, kvintettjei és szextettjei: e három szerző műveiből az együttes a Hungaroton stúdióban gyűjteményes felvételt készített. 1981-től Devich Sándor életében a tanítás kerül előtérbe: Zeneakadémia tanára lesz, egy évvel később pedig kiválik a vonósnégyesből, 1983-tól csaknem tíz éven át a Budapesti Fesztiválzenekar szólamvezetője. 1985-ben (majd új kiadásban 2005-ben) könyvet jelentet meg a vonósnégyes műfajáról, emellett számos kurzust tart. 1965-ben Liszt-díjat, 1970-ben Kossuth-díjat, 1981-ben Kiváló Művész kitüntetést kap a Bartók Vonósnégyes tagjaként. 1986-ban Bartók-Pásztory díjjal ismerik el munkásságát, 2005-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (polgári tagozat) címben, 2006-ban Weiner Leó-díjban részesül. 2006 óta volt a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem professor emeritusa.

Megjelent a www.zeneakademia.hu honlapon

Devich Sándor 81 éves volt

Szent-Györgyi Albert tanította úszni

Szegeden született 1935. január 19-én művészcsaládban. Édesapja festőművész, restaurátor volt. A család barátságban állt a világhírű karmesterrel, *Fricsay Ferenc*cel, aki az 1930-as évek második felében a Tisza-parti városban állandó operatársulatot szervezett, így Sándor kisgyermekként gyakran látogatta a Fricsay által vezényelt előadásokat. Hangszeres tanulmányait a zongorával kezdte, úszni többek közt a Nobel-díjas tudóstól, *Szent-Györgyi Albert*től tanult.

Miután Budapestre költöztek, a hegedűt választotta hangszerének, első tanára a híres cigányprímás, *Magyar Imre* unokahúga volt. Tizenhárom évesen lépett fel először a Zeneakadémián, egy növendék-társával Bartók-duókat játszottak. Sokat járt koncertre, sokszor *Varga Vilmát*, *Liszt Ferenc* utolsó magyar tanítványát kísérte az előadásokra.

Kottára költötte a pénzt

Meghatározó volt számára, hogy olyan művészeket láthatott a pódiumon, mint *Fischer Annie*, *Simándy József*, a Tátrai-vonósnégyes, *Cziffra György*, *Yehudi Menuhin* és *Otto Klemperer*. Szinte állandó nyertese volt a Magyar Rádió zenei rejtvényeinek, a jutalomként kapott vásárlási utalványokon partitúrákat vett a Rózsavölgyi zeneműboltban, és odahaza, a négy fal között maga is megpróbálkozott a dirigálással.

Otthonukat édesapja révén sok híres ember kereste fel, megfordult náluk mások mellett a képzőművész *Barcsay Jenő*, *Ferenczy Béni* és *Borsos Miklós*, *Szűcs István* filmrendező, *Pécsi Sándor* színész pedig egy iskolai versmondó versenyre

készítette fel. Gimnáziumi éve alatt kórusban énekelt, vívott, a konzervatóriumban a hegedű mellett zeneszerzést, kamarazenét, zenetörténetet és népzénetet tanult.

Duke Ellington is gratulált neki

A Zeneakadémián 1954-ben kezdte meg tanulmányait, majd három főiskolai társával megalapította a Komlós-(1963-tól Bartók) vonósnégyest, amelyben negyed századig muzsikált második hegedűsként. Az együttes Európában, Amerikában, Kanadában, Japánban, Kínában, Ausztráliában, Új-Zélandon turnézott, számos kiemelkedő nemzetközi fesztiválon vett részt és lemezfelvételeket is készített. A művész ezekhez az évekhez fűződő élményeit a *Tollal és vonóval* című kis könyvében örökítette meg.

„Egyszerre csak nyílt az ajtó, és belépett *Duke Ellington*. Elmondta, hogy mennyire szereti Bartókot, és gratulált a produkciókhoz. Gondolhatja, milyen jól esett!” - emlékezett vissza a New York-i ENSZ székházban tartott koncertjükre.

Generációk tanultak tőle

Devich Sándor csaknem tíz évig a Budapesti Fesztiválzenekar szólamvezetője

volt. 1981 óta a Zeneművészeti Főiskolán tanított kamarazenét és vonósnégyest, egy nyilatkozata szerint a legnagyobb örömet a tanítás jelentette számára. 1991-ben egyetemi tanárnak nevezték ki, professor emeritus lett, a Zeneakadémia rektor-helyetteseként (1988-1997), a kamarazene tanszék vezetőjeként (1992-2000) is tevékenykedett.

A világ számos országában tartott mesterkurzust és hívták meg vendég-tanárnak, itthon több alkalommal is részt vett a szombathelyi Nemzetközi Bartók Szemináriumon, mesterkurzust tartott Pécsen és Fertődön. Néhány éve ő volt az egyik házigazdája a Budapesti Filharmóniai Társaság kamarazenei sorozatának.

Művészete elismeréseként megkapta a Liszt Ferenc-díjat (1965), a Kossuth-díjat (1970), a kiváló művész címet (1981), az UNESCO-díjat (1981), a Bartók-Pásztory-díjat (1986). 2005-ben „több évtizedes, nemzetközileg is nagyra becsült előadóművészetéért, művészetoktatói munkásságáért” a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntették ki, 2006-ban Weiner Leó-díjban részesült.

(Forrás: MTI/Füzesi Ferenc)

